פטום הקטורת

עדות המזרח · להדפסה · מבית דוד

פטום הקטורת

אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים, בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם, כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם עַל־יַד מֹשֶׁה נְבִיאֶךָ, כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח־לְךָ סַמִּים נָטָף | וּשְׁחֵלֶת וְחֶלְבְּנָה סַמִּים וּלְבֹנָה זַכָּה בַּד בְּבַד יִהְיֶה: וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת רֹקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ מְמֻלָּח טָהוֹר קֹדֶשׁ: וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּהּ הָדֵק וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם: וְנֶאֱמַר וְהִקְטִיר עָלָיו אַהֲרֹן קְטֹרֶת סַמִּים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר בְּהֵיטִיבוֹ אֶת־הַנֵּרֹת יַקְטִירֶנָּה: וּבְהַעֲלֹת אַהֲרֹן אֶת־הַנֵּרֹת בֵּין הָעַרְבַּיִם יַקְטִירֶנָּה קְטֹרֶת תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם:

תָּנוּ רַבָּנָן: פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת כֵּיצַד? שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנָה מָנִים הָיוּ בָהּ. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים כְּמִנְיַן יְמוֹת הַחַמָּה, מָנֶה בְּכָל־יוֹם, מַחֲצִיתוֹ בַּבֹּקֶר וּמַחֲצִיתוֹ בָּעֶרֶב. וּשְׁלֹשָׁה מָנִים יְתֵרִים, שֶׁמֵּהֶם מַכְנִיס כֹּהֵן גָּדוֹל, וְנוֹטֵל מֵהֶם מְלֹא חָפְנָיו בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, וּמַחֲזִירָן לְמַכְתֶּשֶׁת בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים, כְּדֵי לְקַיֵּם מִצְוַת דַּקָּה מִן הַדַּקָּה. וְאַחַד־עָשָׂר סַמָּנִים הָיוּ בָהּ, וְאֵלּוּ הֵן:

א הַצֳּרִי ב וְהַצִּפֹּרֶן ג וְהַחֶלְבְּנָה ד וְהַלְּבוֹנָה, מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה. ה מוֹר, ו וּקְצִיעָה ז וְשִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ ח וְכַרְכֹּם, מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה. ט קִשְׁטְ שְׁנֵים עָשָׂר, י קִלּוּפָה שְׁלֹשָׁה, יא קִנָּמוֹן תִּשְׁעָה, בּוֹרִית־כַּרְשִׁינָה תִּשְׁעָה קַבִּין. יֵין קַפְרִיסִין סְאִין תְּלָת וְקַבִּין תְּלָתָא. וְאִם לֹא מָצָא יֵין קַפְרִיסִין, מֵביא חֲמַר חִיוָר עַתִּיק. מֶלַח סְדוֹמִית, רוֹבַע. מַעֲלֶה עָשָׁן, כָּל־שֶׁהוּא. רִבִּי נָתָן הַבַּבְלִי אוֹמֵר: אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל־שֶׁהִיא, אִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ, וְאִם חִסֵּר אַחַת מִכָּל־סַמָּנֶיהָ, חַיָּיב מִיתָה:

רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן־גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: הַצֳּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף, הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף. בּוֹרִית כַּרְשִׁינָה, לְמָה הִיא בָאָה? כְּדֵי לְשַׁפּוֹת בָּהּ אֶת־הַצִּפֹּרֶן, כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה. יֵין קַפְרִיסִין, לְמָה הוּא בָא? כְּדֵי לְשָׁרוֹת בּוֹ אֶת־הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה. וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ? אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בַּמִּקְדָּשׁ, מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

תַּנְיָא רִבִּי נָתָן אוֹמֵר: כְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק, אוֹמֵר: הָדֵק הֵיטֵב, הֵיטֵב הָדֵק. מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפֶה לַבְּשָׂמִים. פִּטְמָהּ לַחֲצָאִין, כְּשֵׁרָה. לְשָׁלִישׁ וּלְרֶבַע, לֹא שָׁמַעְנוּ. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה: זֶה הַכְּלָל, אִם כְּמִדָּתָהּ, כְּשֵׁרָה לַחֲצָאִין. וְאִם חִסֵּר אַחַת מִכָּל־סַמָּנֶיהָ, חַיָּיב מִיתָה:

תָּנֵי בַר־קַפָּרָא: אַחַת לְשִׁשִּׁים אוֹ לְשִׁבְעִים שָׁנָה, הָיְתָה בָאָה שֶׁל שִׁירַיִם לַחֲצָאִין. וְעוֹד תָּנֵי בַר־קַפָּרָא: אִלּוּ הָיָה נוֹתֵן בָּהּ קָרְטוֹב שֶׁל דְּבַשׁ, אֵין אָדָם יָכוֹל לַעֲמֹד מִפְּנֵי רֵיחָהּ. וְלָמָּה אֵין מְעָרְבִין בָּהּ דְּבַשׁ? מִפְּנֵי שֶׁהַתּוֹרָה אָמְרָה: כִּי כָל־שְׂאֹר וְכָל־דְּבַשׁ לֹא־תַקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אִשֶּׁה לַיהוָה: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ

מִשְׁגֵּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־
קָרְאֵנוּ: וְעָרְבָה לַיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

תָּנָא דְּבֵי אֵלִיָּהוּ, כָּל־הַשּׁוֹנֶה הֲלָכוֹת בְּכָל־יוֹם, מֻבְטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן־הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר הֲלִיכוֹת עוֹלָם
לוֹ: אַל־תִּקְרֵי הֲלִיכוֹת, אֶלָּא הֲלָכוֹת. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רִבִּי חֲנִינָא תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מַרְבִּים שָׁלוֹם
בָּעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְהוָה וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ: אַל־תִּקְרֵי בָּנָיִךְ אֶלָּא בּוֹנָיִךְ: יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ
שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן בֵּית־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ:
וּרְאֵה־בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל: שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין־לָמוֹ מִכְשׁוֹל: יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן
יְהוָה ו יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

ואומרים קדיש על ישראל

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. [אָמֵן] בְּעָלְמָא דִּי בְרָא, כִּרְעוּתֵהּ, וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וְיַצְמַח פֻּרְקָנֵהּ, וִיקָרֵב
מְשִׁיחֵהּ. [אָמֵן] בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. [אָמֵן] יְהֵא
שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר. וְיִתְרוֹמַם. וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדַּר.
וְיִתְעַלֶּה. וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא. [אָמֵן] לְעֵלָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא שִׁירָתָא, תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא,
דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. [אָמֵן]

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן. וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן. דְּעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא קַדִּשְׁתָּא. דִּי
בְאַתְרָא הָדֵין וְדִי בְכָל אֲתַר וַאֲתַר. יְהֵא לָנָא וּלְהוֹן וּלְכוֹן חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמֵי. מִן קֳדָם מָארֵי שְׁמַיָּא
וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן. [אָמֵן]

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא. חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה. וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאוּלָה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וְרֶוַח
וְהַצָּלָה לָנוּ וּלְכָל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן. [אָמֵן]עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם
עָלֵינוּ וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן. [אָמֵן]

ואומרים: (רַבָּנָן) בָּרְכוּ אֶת יְהוָה הַמְּבֹרָךְ:

ועונים הקהל: בָּרוּךְ יְהוָה הַמְּבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

וחוזרים: בָּרוּךְ יְהוָה הַמְּבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד: